

HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Széchenyi nyomdokain.. Térségünk fejlődéséért!

„Megtartó vidék fejlődő életminőséggel”

2011.

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	3
Helyi Stratégia jövőképe	3
Főbb célkitűzések	3
A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (HVS) felülvizsgálatának célja	3
A HVS felülvizsgálata során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők	4
A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások	4
2. Helyzetelemzés	5
2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése	5
2.1.1. Térség általános jellemzői	7
2.1.2. Térség demográfiai helyzete	7
2.1.3. Térség gazdasági állapota	9
Térség környezeti állapota	13
2.2. A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség	15
2.3. A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése	17
2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága	21
2.5. SWOT elemzés	22
3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia	25
3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe	25
3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez	25
3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései	27
3.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései	28
3.5. Forrásallokáció	28
4. Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések	28
4.1. Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés	28
4.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása	28
5. Mellékletek	29
5.1. A HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek	29
5.2. Pénzügyi táblázatok, forrásallokáció	29
5.3. A nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok	29
5.4. Térképek	29
5.5. Táblázatok	29
5.6. A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája	29
5.7. Fenntarthatósági alapelvek	29

Vezetői összefoglaló

Helyi Stratégia jövőképe

- Megtartó vidék fejlődő életminőséggel -

Stratégiánk jövőképe nem változott, térségünk egy megtartó képességét folyamatosan erősítő, fejlődésre képes és hajlandó, lakosságának jó életminőséget biztosítani szándékozó térség.

A három mikrotérségünk, a Répce köz (Alpokalja), az Ikva mente és a Fertő-táj is külön-külön jövőképeket fogalmazott meg magának, amely a térség sokszínűségét, az egyes mikrotérségek saját adottságaikkal való azonosulását, és önálló célrendszerek megfogalmazására való képesség fejlődését mutatja.

Főbb célkitűzések

A Stratégiánk fő célkitűzései tisztultak, kevesebb, de markánsabb célok fogalmazódtak meg, amelyek mögé erősebb, láthatóbb eredmények elérését szolgáló intézkedések sorakoznak fel.

Ez a térség stratégiai szemléletmódjának minőségi javulását mutatja, jelzi, hogy a szereplők hosszabb távon való gondolkodásmódja már stratégia – célkitűzések - intézkedések szintjén is megjelenik.

Hosszú távú (átfogó) célok (célkitűzések):

1. Térségi turizmus fejlesztése
2. Élhető Falvak Hálózatának kialakítása
3. Energetikailag autonóm (megújuló) térséggé válás támogatása
4. Térségi helyi termék hálózat kialakítása és működtetése

A négy célkitűzésből három markánsan gazdaságfejlesztéssel, helyi munkaerőpiac támogatásával, munkahelyek megtartásával, az autonómiatörekvésekkel a fix költségek csökkentése által a nyereségek növelésére, vagy veszteségek csökkentésére, azaz a működő tőke erősítésére irányul.

Az Élhető Falvak hálózata pedig azon térségi igényt fejezi ki, hogy „jó itt élni”. Jó vidéken élni, hiszen mind a szociális, mind a kulturális, mind a sport, mind a kommunikációs szolgáltatások olyan szinten válnak elérhetővé és minőségivé településeinken, hogy a vidék a városokkal szemben versenyképessé, a fiatalok számára vonzóvá válik.

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (HVS) felülvizsgálatának célja

A 2008. évben elkészített Helyi Vidékfejlesztési Stratégia immáron második alkalommal kerül felülvizsgálatra. A 2009. évi Leader és III. tengely II. fordulóján pályázati alapon 15+4 kiírásra pályázhattak térségünk szereplői. Az alapok nagy sikernek örvendettek, a Leader alapba beérkezett 63 pályázatból 47 nyertest hirdethettünk, a III. tengely II. fordulójára pedig 39 pályázat érkezett, amelyből 29 pályázat kerül a döntéshozó testület elé, mint támogatható fejlesztés.

2011. március-április hónapokban feladatunk az előző kiírások tapasztalatai alapján, és a jelenlegi igények figyelembe vétele mellett kiírások tervezése mind a IV. (LEADER), mind a III. tengelyes forrásainkra.

A felülvizsgálat során a térségi szereplők széleskörű bevonását valósítjuk meg, egy 11 fős tervezői csoport koordináló, szakmai tanácsadó szerepe mellett.

A HVS felülvizsgálata során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

A tervezés a 2011. évi felülvizsgálat során két szakaszra bomlik. Az első szakasz 2011. február 7. és március 18. közt, a második szakasz március 18.-április 30. közt tart.

Az első szakaszban az alábbi nyilvánossági intézkedéseket tettük meg a helyi szereplők a tervezési munkákba való bevonására:

I. HVS FELÜLVIZSGÁLATI TALÁLKOZÓK

1. **HVS felülvizsgálati Indító Ülés** - 2011.02.16., Fertőszéplak
2. **Tervezői Csoport Találkozó** - 2011.02.24., Fertőszentmiklós
3. **Tervezői Csoport Találkozó** - 2011.03.03., Fertőszentmiklós

II. WEB ALAPÚ IGÉNYFELMÉRÉS

1. Elektronikus úton történő igényfelmérés

- Hirdetmény továbbítása az önkormányzatoknak és elhelyezése a közösségi helyszíneken
- Projektötlet adatlap és önkormányzati fejlesztésekre irányuló kérdőív kiküldése elektronikus úton az érintetteknek (önkormányzatok, civilek, vállalkozók)

2. Honlapon történő információnyújtás

- HVS felülvizsgálati időszak indulásáról:
http://www.alpokalja-ikvamente.hu/hu/hirek/690/helyi_videkfejlesztési_strategia_felulvizsgalata.html
- Tájékoztatás az Indító Fórumról, annak meghívójának, hirdetménynek, projektötlet adatlapnak elhelyezése a honlapon:
http://www.alpokalja-ikvamente.hu/hu/hirek/699/2011_evi_palyazatok_tervezoi_indito_ulese.html
- Tájékoztatás a HVS felülvizsgálat jelenlegi állásáról:
http://www.alpokalja-ikvamente.hu/hu/hirek/716/hvs_felulvizsgalat.html

III. KONZULTÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA SZEMÉLYESEN, ELEKTRONIKUSAN, TELEFONON

Ügyfélregisztrációs lapok (10 db)

IV. EGYEBEK

1. **Alpokalja Turisztikai-Kerékpáros Fórum**
2011.02.09., Zsira
2. **Civilek a Fertő-tájért Egyesület közgyűlése**
2011.03.01., Fertőhomok
3. **Sopron-Fertőd Kistérségi Társulás társulási ülése**
2011.03.03., Sopron

A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások

Az elfogadott módosításokat a 2. szakasz végén lehetséges összegezni.

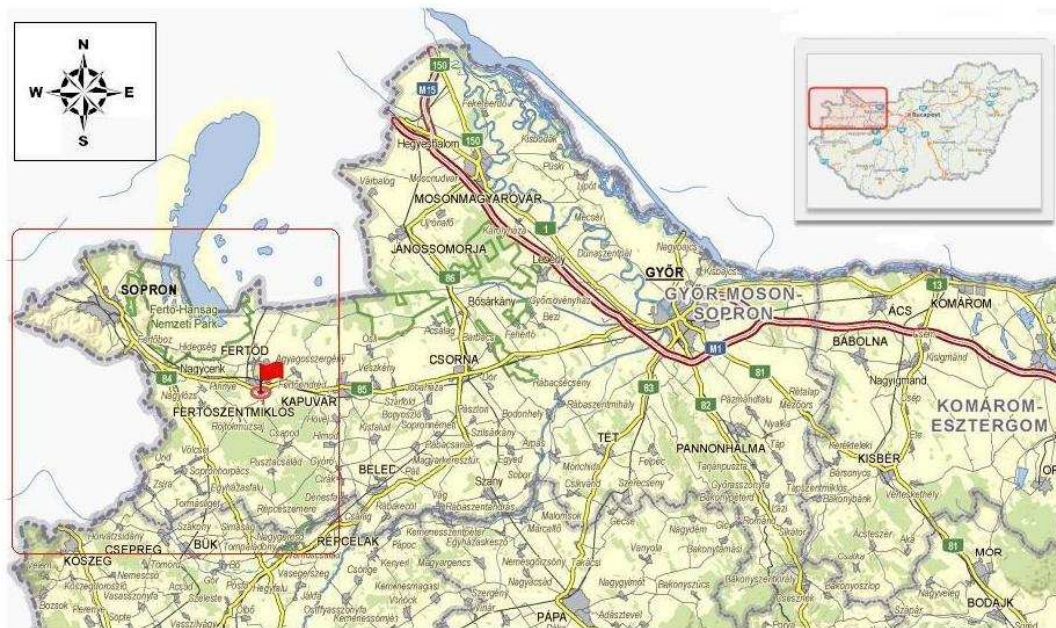
2. Helyzetelemzés

2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése

A(z) Alpokalja-Ikva mente LHK területe 39 települést foglal magába, melyek közül 2 város. A térség lakossága 38,740 fő, a 2010. évi létszámadatok szerint.

Település	Létszám (fő)
Ágfalva	2 114
Agyagosszergény	887
Csáfordjánosfa	224
Csapod	552
Csér	36
Ebergőc	148
Egyházásfalu	879
Fertőboz	274
Fertőd	3 404
Fertőendréd	623
Fertőhomok	613
Fertőrákos	2 249
Fertőszentmiklós	3 785
Fertőszéplak	1 284
Gyalóka	79
Harka	1 696
Hegykő	1 397
Hidegség	359
Iván	1 355
Kópháza	2 052
Lövő	1 437
Nagycenk	1 870
Nagylózs	978
Nemeskér	222
Peresztég	1 392
Petőháza	1 044
Pinnye	361
Pusztacsalád	276
Répceszemere	305
Répcsevis	380
Röjtőkmuzsaj	447
Sarród	1 027
Sopronhorpács	822
Sopronkövesd	1 163
Szakony	455
Újkér	997
Und	368
Völcsej	378
Zsira	808
Összesen	38 740

Térségünk elhelyezkedése és maga a térség bemutatása:

2.1.1. Térség általános jellemzői

A megalakult Leader térségünk lefedi a sopron-fertődi kistérséget, amely a megye második legnagyobb térsége, 39 települést foglal magába, 38.740 fős lakosságszámmal bír, Sopron MJV nélkül. Térségünk két városa Fertőszentmiklós és Fertőd. Kistérségünkben korábban két Leader csoport működött, az Ikva mente és az Alpokalja. A két akciócsoport az egyesülés mellett döntött, felismerve az együttgondolkodásban rejlő lehetőségeket, elkötelezték magukat a térségen belüli társadalmi, gazdasági különbségek csökkentésére, a problémák közös orvoslására, térségi szintű fejlesztések generálására. Térségünk délről Vas megye három kistérségével (Kőszegi, Csepregi, Sárvári), keletről a Kapuvári Kistérséggel, míg nyugatról és északról Ausztriával határos határtérség, ebből adódóan gazdag német és horvát nemzetiségi kultúrával rendelkezik.

A térségünk 3 kisebb mikroövezetre bontható: Fertő-parti települések (Fertőd központtal), az Ikva menti települések (Fertőszentmiklós központtal) és a déli alpokaljai települések, melynek központja elsősorban foglalkoztatási, részben jó közlekedési helyzetének, központi fekvésének köszönhetően Lövő.

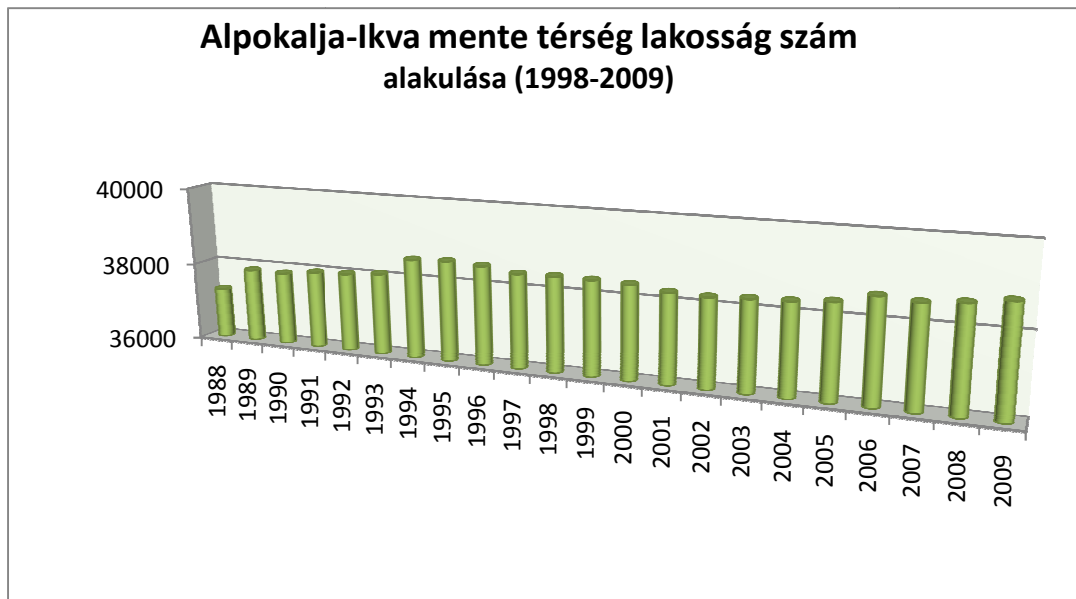
Kistérségünk rendkívül gazdag természeti, kulturális és épített örökségekben, célrendszerünket részben értékeinkben rejlő lehetőségeink megragadására építettük.

1. **Természeti örökségünk:** Fertő-Hanság Nemzeti Park területei, tájvédelmi körzet, Natura 2000 területek és a Fertő-táj (kultúrtáj cím) Világörökség területe
2. **Épített örökségünk** - kastélyaink: fertődi Esterházy kastély, nagyeceni, iváni, széplaki, horpácsi Széchenyi kastélyok, röjtökmuzsaji kastély, nagylózi Viczay kastély, rákosi püspöki kastély, csáfordi kastély, zsirai Rimanóczy kastély és a kastélyokhoz kapcsolódó több száz hektár történeti kert. Számos kúriánk, kilátónk, vízimalmunk, templomunk, kápolnánk van. Kiemelkedő örökségnek érezzük a sarródi Kócsagvárat és a rákosi Barlangszínházat, a Mithras szentélyt, hidegségi Árpád kori templomunk, valamint a páneurópai piknik emlékhelyet.
3. **Soproni borvidék** - 1500 ha művelt szőlőterület, amelyre jelentős borászat épül, (13 településen keresztül húzódó szőlőterület)
4. **Termál vízkincs** (Balf, Hegykő, Petőháza), és erre épülő termál- egészség és falusi turizmus.
5. **Gazdag néprajzi, sokszínű német és horvát nemzetiségi örökségek:** tájházak, tornácos házak, német és horvát tájházak, gyűjtemények, múzeumok, kiállítások

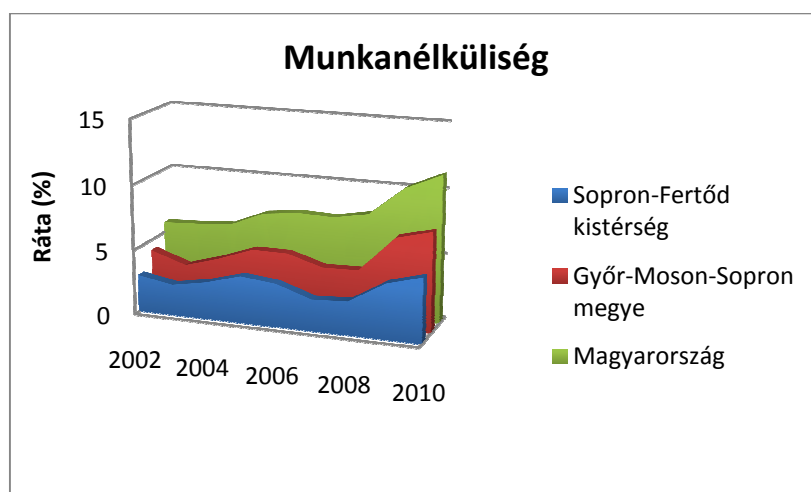
Jól látható, hogy a turisztikai nevezetességek száma magas, valamint az egyedülálló természeti környezetből adódóan térségünknek magas a tájpotenciálja is. Térségünkben nagyon jelentős a nemzetiségek jelenléte, német, több horvát nemzetiség békés együttélése jellemző, mindkét nemzetiség több településen kisebbségi önkormányzatokat alapított, számos aktív egyesületi munkában ápolják hagyományait. Az iváni mikro térségben beszélhetünk roma kisebbségről, amely szintén integrálódott a helyi lakosságba.

2.1.2. Térség demográfiai helyzete

A térség 2001-es népszámlálási adatok alapján 37.875 fő állandó népességgel rendelkezett, melynek mindössze 25%-a helyben foglalkoztatott.

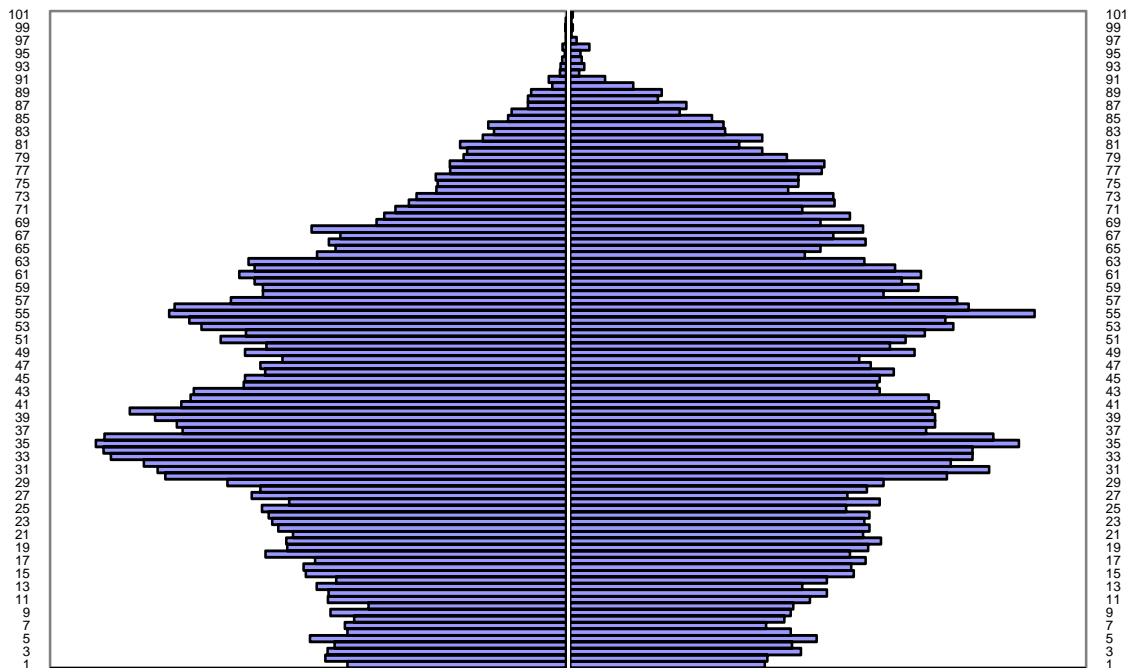
A mezőgazdasági foglalkozású foglalkoztatottak száma az állandó lakónépességhez viszonyítva 2%, az alkalmazásban álló foglalkoztatottak aránya pedig 34%. Az inaktív lakosok közel 33%-át teszik ki az állandó népességnek, ami megfelel az országos átlagnak, de 3%-al több, mint a régiós átlag és 4%-al több a megyei átlagnál is. Az alacsonyabb képzettségű emberek könnyebben el tudnak helyezkedni a szomszédos Ausztriában is. Jelentős probléma viszont a térségben az ingázás. A megyén belül ingázók az állandó népességnek közel 13%-át teszik ki, a más megyékbe ingázók számáról nincs adat, de elsősorban a kistérség déli részén jelentős számban dolgoznak Vas megyében, és sokan dolgoznak a szomszédos Ausztriában is. 2001-ben az állandó lakosság 1,1 %-a volt regisztrált munkanélküli, a tartós munkanélküliek aránya a teljes lakossághoz viszonyítva 0,4%. Ha az inaktív lakosság számához arányítjuk a munkanélküliségi mutatókat, akkor kiderül, hogy az inaktív lakosság 3,4%-a volt regisztrált munkanélküli és 1,1%-a tartós munkanélküli.

A turizmus, az alacsonyabb szinten tartható munkanélküliség, a nyelvtanulási ösztönzés, a kereskedelmi lehetőségek, a határon túli munkavállalás tekinthetők a legfontosabb összetevőknek. A napi és időszaki ingázók száma magas, szinte minden településről járnak át dolgozni Ausztriába. A térség előregedése jelenti a legnagyobb veszélyt. Az aktív keresők aránya nem túl magas, ám ez nem a tömeges munkanélküliségre, hanem a korszerkezetre vezethető vissza elsősorban. A regisztrált

munkanélküliség mértéke kedvező, inkább a foglalkoztatottság mértékét lenne célszerű emelni, amely a regisztrációból kikerült munkanélküliek munkába állásához is hozzájárulhatna. A viszonylag előrehaladott foglalkozási átrétegződés, a szakmai képzettségűek magas aránya jó alapot biztosít a gazdasági tevékenységek munkaerő igényének kielégítéséhez, vagy saját vállalkozás beindításához. Összességében a térség településeiben tovább folytatódik a népesség foglalkozás szerinti átrétegződése, un. strukturális munkanélküliség jellemzi a területet. A térség foglalkoztatását jellemző főbb mutatók csak részben adnak hiteles képet a helyzetünkről.

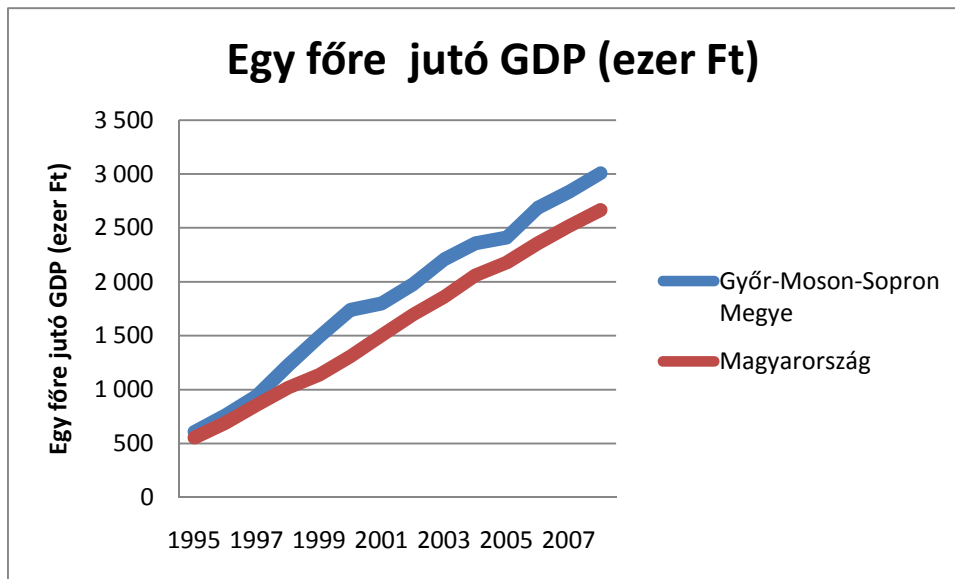
A térség korszerkezete (korfa) férfi-nő bontásban. Sajnos a táblázat jól mutatja, hogy a népesség ajövőben szinte megfeleződik, és egy rendkívül előregedő társadalom szociális és gazdasági problémáival kell az elkövetkező évtizedekben szembenéznünk.

A határmentiséget több szempontból célszerű vizsgálni. A határmentiség a munkanélküliségi mutatókra kedvezően hat, hisz a foglalkoztatási bázist kiszélesíti, a lakosság elhelyezkedési esélyeit növeli. A hazai gazdaság számára viszont kedvezőtlen, hisz a hiányszakmák köre többnyire megegyezik a határ mindkét oldalán és a munkavállalók a magasabb bérek miatt külföldön vállalnak munkát. Ebből adódóan a hiányszakmák fokozottan problémát jelentenek. A munkahelyi kínálat egyik gyengesége, hogy hiányzik a rész- és távmunka lehetősége, ezzel együtt hiányzik a bölcsődei vagy családi napközis ellátás is, amely a térségben élő nők számára komoly problémát okoz mind a családvállalás, mind a családfenntartás tekintetében. A szociális foglalkoztatás is gyenge színvonalú.

2.1.3. Térség gazdasági állapota

A vállalkozói környezet, külföldi tulajdon, ágazati koncentrációt tekintve térségünkre az átlagosnál egyértelműen (mérsékelten) kedvezőbb jellemzők vonatkoznak, szolgáltatási dominancia mutatkozik, ám a külföldi tőke jelenléte jóval mérsékeltebb.

Térségünk iparában a hagyományos és a modern iparágak is jelen vannak:

- Az erdőkre települt ffeldolgozó, asztalosipari vállalkozások ma is meghatározók a térségben (Velux, Hungaropro).
- A hagyományos fémszerkezet-gyártás is modernizáción esett át, és tartja piaci pozícióit (Roto Elzett, Euro-Elzett, Wolf-Plastics).
- Új, modern autóipari-beszállító, elektronikai, gépipari, csomagolóipari iparágak is megtelepedtek az elmúlt évtizedben (Autoliv, Profimaster), ugyanakkor ezek zömében nem magasan kvalifikált munkaerőt igényelnek.
- A Kisalföld adottságainak köszönhetően jelentős az agrárgazdaságok száma. Többségük őstermelő, azonban jelen vannak nagy agrár vállalkozások is, mint a GSD Agrarprodukt, az Ethofer Kft, valamint jelentős a volt, immáron átalakult TSZ-ek (hegykői, fertői, újkéri) működése is.
- Állattenyésztéssel már nagyon kevesen foglalkoznak, a Nemzeti Parknak a génmegőrzésben jelentős szerepe van.
- Számos településen léteznek kijelölt vállalkozói övezetek, amelyekkel kapcsolatosan azonban két fontos feladat jelenik meg: egyrészt lényeges az övezetben az infrastruktúra kiépítése, másrészt pedig szükséges egy térségi szintű befektetés ösztönző munka végrehajtása (közös marketing, telephelyi adatbázis, inkubálási szolgáltatások kialakítása).

Az alpokaljai térségben jelentős lehetőség kínálkozik az alternatív energetikára épülő vállalkozások megtelepedésére. Ehhez térségi szinten felmérések, közös fellépés, széleskörű egyeztetések lefolytatása szükséges.

Közlekedési helyzet

Kistérségünk földrajzi elhelyezkedése jó. Közúthálózata fejlesztésre szorul, elsősorban észak-dél irányban, valamint hátrányosan érint bennünket az autópálya hiánya.

Közúti kapcsolatot biztosít a 84. sz. főút, amelynek az idegenforgalmi szezonban nagy a forgalma a Balaton felé. A 85. sz. főút biztosítja a főváros és a megyeszékhely felé a közúti kapcsolatot. A bécsi repülőtér közelsége biztosítja a légi közlekedést (nemzetközi programok esetében fontos): Sopron 56

km-re fekszik a bécsi Schwechati repülőtértől, Fertőszentmiklóson található egy nemzetközi, kis- és közepes méretű gépek leszállására alkalmas repülőtér.

A Győr-Sopron-Ebenfurt nemzetközi vasútvonal a nyugati személy és teherforgalomban egyre fontosabb szerepet játszik, a Sopron-Szombahely vasútvonal, a kishatárforgalomban a Fertőszentmiklós-Fertőújlak-Pamhagen vonal érdemel még említést.

Térségünk rendelkezik két állandó közúti határátkelőhellyel.

Gyalogos, kerékpáros határátkelőnk Ágfalva, Fertőrákos és Zsira. Az elvégzett útkorszerűsítések eredményei jelentősek, de még így sem jelentenek végleges megoldást az erre haladó forgalom kezelésében.

A kistérség déli részén a településeket összekötő belső úthálózat állapota, illetve néhány helyen hiánya hátráltatja a kistérség gazdasági bekapcsolódását a régió vérkeringésébe.

A térség településeinek többségében kiépítettek a szennyvízrendszerek (kivétel: Iván, Répceszemere, Csáfordjánosfa, Nemeskér), a csapadékvízvezetéssel több településünk küzd, számos település tervezet az árvizek, belvizek megakadályozására vízvezetési rendszereket. A településeken a járdák és belterületi utak állapota rossz, többségük felújításra szorul, a közterületek hasonlóképpen. Térséget lefedő, mikrotérségi iskolahálózat alakult ki, amely jó alapot biztosít a színvonalas oktatás megteremtéséhez, képzési, iskolaközi, nemzetközi projektek, ifjúsági programok kapcsolódhatnak ehhez a hálózathoz a jövőben. Az iskolahálózat kiegészül egy zeneiskolával és egy több településen működő művészetoktatási intézménnyel.

Térséget lefedő, mikrotérségi alapon működnek a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok is, valamint az elmaradottabb településeken rendelkezésre állnak a falugondnoki, ill. támogató szolgálatok. Művelődési és szolgáltató központok (Fertőszentmiklós, Lövő, városrehabilitációs program keretein belül Fertőd) alakult(n)ak ki, Esélyek Háza (Fertőd), Világörökség Egyesület (Fertőszéplak), Fényfolt Alapítvány (Zsira) működik a szociális és civil szféra szereplői számára, ezen intézmények motorjai a későbbi tartalmi fejlesztéseknek, infrastrukturális fejlesztéseik más OP-khoz kapcsolódnak.

Terveink szerint a Leader Iroda is az egyik szolgáltató házban kapna helyet két iroda, egy tárgyaló és egy előadóterem helyiség biztosításával, ezáltal azonnali beágyazódása sikerülne, valamint a térség szívében kapna helyet, feladatához, céljához méltóan.

Térségünk büszkesége a nemzetközi és térséget egy egészként kezelő kerékpárút hálózat, amelynek teljes körű kiépítését fő célul tűztük ki.

Turizmus

A kistérség turisztikai adottságai nagyon kedvezők. A vendégforgalmi adatok alapján a sopron-fertői kistérség a régió harmadik legnagyobb turisztikai forgalmát bonyolítja. Legnagyobb idegenforgalmat bonyolító településeink Hegykő, Röjtökmuzsaj, Fertőrákos, Fertőd. A hegykői termál fürdő, a nagycenki és a fertői kastély, valamint a Nemzeti Park jelentős vonzerőt képeznek, a déli területeken a Bük-Zsira-Locsmánd termál tengely élettel való megtöltése új lendületet adhatna az alpokaljai településeknek.

Turisztikai vállalkozások közt a szálláshelyadók (magas kategóriájú szállások, Szidónia kastélyszálló) és minőségi éttermek (Tercia) láncolatai jelentősek. Az IFA bevezetése a Fertő-parti településeken a turisztikai fejlesztések generálásán keresztül jelentős bevételeket eredményezhet a jövőben, amely a további fejlődés alapját képezné.

A jövő kulcsa települések, mikrotérségek turisztikai összefogásában rejlik. A közös arculattal való megjelenésben, tudatosan előkészített fejlesztésekben, közösségi marketing akciókban.

Korábbi törekvések azt igazolták, hogy vagy települési, vagy mikrotérségi szinten van realitása az összefogásnak, a területek adottságai szerint. Hosszabb távon pedig ezen együttműködések "együttműködése" adhat egy desztinációs menedzsment számára létjogosultságot.

Kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma												
	Vendég			Előző év=100,0%			Vendégéjszaka			Előző év=100,0%		
	külföld	belföld	összes	külföld	belföld	összes	külföld	belföld	összes	külföld	belföld	összes
Sopron-Fertődi												
Nagyecenk	66	221	287	347,4	31,2	39,5	91	545	636	252,8	45,2	51,2
Ágfalva	40	433	473	42,1	75,4	70,7	79	695	774	50,3	83,2	78
Kópháza	699	1 825	2 524	128,3	117,5	120,3	1 165	3 225	4 390	174,4	121,6	132,2
Csapod	87	521	608	197,7	113	120,4	214	1 105	1 319	334,4	90	102,1
Fertőendréd	93	447	540	85,3	123,1	114,4	168	707	875	84,8	119,6	110,9
Fertőd	54	268	322	23,8	12,5	13,6	132	548	680	32,8	14,8	16,6
Röjtökmuzsaj												
	1 632	3 116	4 748	135,2	77,1	90,5	3 340	5 872	9 212	136	71,2	86,1
Fertőboz	174	991	1 165	228,9	97,5	106,7	350	2 475	2 825	236,5	98,2	105,8
Szakony	51	0	51	42,5	0	41,8	568	0	568	49,7	0	49,2
Fertőrákos	764	1 766	2 530	658,6	97,4	131,1	1 073	4 100	5 173	377,8	94,2	111,6
Hegykő	11 644	6 984	18 628	99,3	84	92,9	70 558	20 231	90 789	97,5	81,6	93,4
Hidegség	36	53	89	327,3	26,6	42,4	341	109	450	2435,7	36,1	142,4
Pereszteg	0	7	7	0	70	70	0	7	7	0	14	14
Sarród	86	2 380	2 466	143,3	118,3	119	284	5 898	6 182	281,2	109,3	112,5
Fertőszéplak	148	243	391	61,9	159,9	100	320	555	875	86,7	190,7	132,6
ÖSSZESEN:	15 574	19 255	34 829	168	80	85	78 683	46 072	124 755	309	78	89

Évek	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátóhelyek száma
1997	1584	509
1998	1818	584
1999	1908	613
2000	1890	624
2001	1920	643
2003	1953	741

Klímaváltozás: A térséget érintő településeken az ún. gázprogram révén a korszerűtlen szenes és vegyes tüzelésű kazánok a sokkal kevesebb károsanyagot kibocsátó gázüzeműekre lettek lecserélve. A megújuló energiaforrások közül terjednek a háztartásoknál a szolár rendszerek, hőszivattyúk. Jelentősebb a fa, mint megújuló energiaforrás használata még. A legjelentősebb károsanyag kibocsátó szektor a térségben a közlekedés. Nagycenk és Sopronkövesd határában a közelmúlttól szélkerekes áramfejlesztők működnek.

Tájkép, Tájszerkezet: Az Alpokalja-Ikva mente térség településeinek egy része a Kisalföld Ny-i részén, egy másik része az Alpokalja É-i területein található. A két táj közötti átmenetet lankás, dombos vidék jellemzi.

A fő tájhasználat a mező-és erdőgazdálkodás, a Fertő-mentén a nádgazdálkodás és halászat. Egyedi táji elem és érték a Fertő a kiterjedt nádassal, az alpokalji erdők különleges fafaj-összetétele. Továbbá a szinte mindegyik településen történelmi és kultúrtörténeti értékek sokasága (egykori majorságok, vízimalmok, templomok, kilátók, régi kőfejtő stb...).

Talaj: A térségben a talajok az átgondolt gazdálkodásnak köszönhetően eróziós és deflációs hatásoknak nincsenek kitéve. Termőtalajjal való lefedettség 100%-osnak tekinthető. A növénytermesztéssel lefedett területeken beszélhetünk szennyezésekről, mezőgazdasági vegyszerhasználat miatt.

Hulladékkezelés: Az összes településen megoldott, és szelektív gyűjtők segítik mindenhol a környezettudatos megoldást is. A települések iskoláinak helyi tanterveiben tanítják a hulladék megelőzés és hasznosítás megoldásait, csakúgy, mint más környezettudatos viselkedési forma.

Fertő-Hanság Nemzeti Park

A Fertő-Hanság Nemzeti Park területe négy részre osztható. A Fertő-táj foglalja magába

1. a Fertő-tavat, a körülötte elterülő, helyenként több kilométer széles nádat, a part mentén található szikes réteket, mocsár- és lápréteket, illetve a Fertőmelléki-dombsor egy részét. A Fertő-tájtól nyugatra helyezkedik el
2. a Hanság-medencéje, mely egykor összefüggő vízrendszert alkotott a Fertővel. A Hanság medencéjét a bősárányi torok egy keleti és egy nyugati medencére osztja, amelyek ma Dél- és Észak-Hanságnak nevezünk. A Hanságtól délre található ún.
3. Tóköz, amely két kisebb területre osztható, a Barbacsi-tavat és környékét, illetve a Fehértó környéki területeket foglalja magában. Végül a nemzeti parkhoz tartozik
4. a Répce-menti terület, amelyek a Répce szabályozatlan, Nagygeresdtől Répceszemeréig tartó szakaszát takarja.

Soproni Tájvédelmi Körzet

Érintett településeink: Ágfalva, Harka, Sopron

Nagycenki hársfasor

A nagycenki Széchenyi kastélytól induló, a Fertőboz feletti dombsor gerincéig vezető, mintegy 250 éves hársfasor természeti, kultúrtörténeti és kertépítészeti értékeire már korán, az 1930-as években felhívta a figyelmet Földvály Miksa és Kaán Károly (FÖLDVÁLY 1934, BARTHA 2001).

Ex lege források:

Definíció: a forrás a felszín alatti víz természetes felszínre bukkanása, ha a vízhozama tartósan meghaladja az 5 liter/percet, akkor is, ha időszakosan elapad (Tvt. 23.§ (3) b) pontja alapján).

Ramsari területek

Hivatalos nevén az egyezmény a nemzetközi jelentőségű vizes területekről, különösen, mint a vízimadarak élőhelyeiről a természetvédelmi államközi megállapodások legrégebbike. Az igazgatóság működési területén két ramsari terület található, a Fertő és a Nyirkai-Hany. A Fertő-tó 1989-ben, míg a Nyirkai Hany 2006-ban került fel a nemzetközi vadvizek jegyzékére.

Natura 2000 területek

Fertő tó:

Érintett települések: Fertőboz, Fertőhomok, Fertőszéplak, Fertőrákos, Hegykő, Hidegség, Sarród, Sopron

Répcse-mente:

Érintett települések: Csáfordjánosfa, Gyalóka, Répceszemere, Répcevis, Szakony, Zsira

Soproni - hegység:

Érintett települések: Ágfalva, Harka, Sopron

Fertő-táj VILÁGÖRÖKSÉG

A Fertő-tavat az UNESCO 1979-ben egyedi természeti értékei miatt bioszféra rezervátummá nyilvánította, hiszen Európa nemzetközi jelentőségű vadvize és a kontinens legnagyobb sósvízű tava, az eurázsiai sztyeppe tavak legnyugatibb képviselője. A Világörökség Bizottság mindazonáltal - Magyarország és Ausztria példamutató együttműködésben és közös irányelvek szerinti előterjesztése alapján - a Fertő-tavat / Neusiedlersee-t az azt övező településekkel együtt 2001-ben mint kultúrtájat vette fel a Világörökségi Listára. Vitathatatlan: a tó környéke 8000 év óta különböző kultúrák találkozáspontja, melyen az emberi tevékenység és a földrajzi környezet evolúciós szimbiózisának eredményeként egy egyedi kulturális tájegység alakult ki. A vidéknek a természeti értékek mellett figyelemre méltó a népi építészete, több jelentős 18-19. századi kastélya pedig jelentős kulturális látnivalót jelent. A tó háromnegyede Ausztriában fekszik, a régiót azonban mégis olyan természeti egységnek tekinthetjük, amelyre nincs nagy hatással a földrajzi megosztottság.

Érintett települések: Fertőboz, Fertőhomok, Fertőszéplak, Fertőrákos, Hegykő, Hidegség, Sarród, Nagycenk, Fertőd, Sopron

2.2. A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

A 2008-ban készült stratégiánkban jeleztük, hogy a legfontosabb probléma, hogy **fejletlen a hosszú távú szemlélet**. Számos területen hiányzik az együttműködés, a térségi szemléletmód, ill. két részre szakadt a térség. Kevés az összehangolt fejlesztések, fejlesztési koncepciók száma. A turizmus programkínálata összehangolatlan, nincsenek térségi adottságokra programcsomagok. Hiányoznak a

vállalkozói hálózatok. A fiatalok aktivitása alacsony. Kiaknázatlanok a nemzetközi és határtérségi kapcsolatok. Erős a Sopron központúság, közút-hálózat felújításra szorul. Autópálya hiánya hátráltatja a fejlődést. Erős Ausztria munkaerő elszívó hatása. Az épített történelmi örökségek felújítást igényelnek.

Legfontosabb lehetőségnek az együttműködés, és a térségi szemléletmód érvényre juttatását tartottuk, hálózatok működtetése által.

Egy egységes térségi fellépés által lehetőség nyílik arra, hogy erősségeinkre (Nemzeti Park, Világörökség, Fertő-tó, Széchenyi, Esterházy, agrárgazdaság, kerékpárhálózat, termáltérség) épített térségi stratégiát hajtsunk végre, amely vidékünk versenyképességét őrizné meg. Lehetőség a szakmai felkészültség javítása. Minőség, színvonal növelése a szolgáltatásokban; a kulturális örökségünk fejlesztése. Védett természeti értékek jelenléte mellett Térségi Kerékpárút- hálózat fejlesztése. Határon átnyúló együttműködések erősítése.

Azt gondoljuk, hogy mind a hosszú távú szemlélet, mind az együttműködések erősítése, és a térségi szemléletmód érvényesítése területén megkezdtük a munkát, amely eredményesnek tekinthető, de úgy gondoljuk, hogy ezen tevékenységünk oroszlánrésze még csak most jön, ill. hogy ez egy olyan tevékenység, amelynek sosincs vége.

Támogatásunkkal kialakult és alakuló együttműködések:

1. **Mintatérség Program:** Térségünk 39 települése 2005-ös évben indította ezt a programját, amely többnapos, egymásra épülő tréningorozat volt. Célja az együttműködés, készségek, képességek és a térségi stratégiai gondolkodásmód fejlesztése.
2. **Kerékpáros Mintatérség Program:** A programot 2006-ban indítottuk, térségi feltárással, majd 2 NYDOP pályázat került benyújtásra, és megvalósításra is, amelynek keretében a térségi kerékpárút hálózat kiépítése, és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatásfejlesztés (pihenők, megálló). 2011-ben nyújtjuk be a maradék, még hiányzó útszakaszok megvalósítására irányuló pályázatot, valamint közös szimbolikával kerülnek meg megtervezésre az alpokaljai területek kerékpáros pihenőparkjai.
3. **Naturama Szövetség:** 7 HACS szakmai együttműködése, 2009 óta. Célunk tapasztalatok átadása, közös tanulás, közös vidékfejlesztési programok, kezdeményezések megvalósítása.
 - Helyi Termék Hálózatok – „A Vidék Minősége” spanyol védjegyrendszer bevezetése
 - Naturama Túraútvonal Hálózatok kialakítása a 7 térségben
4. **Alpokalja Turisztikai Együttműködés:** Alpokalja mikrotérség 10 településének turisztikai célú együttműködése, közös tervezés, fejlesztés, képzések, marketing a tervezett tevékenységek.
5. **Térségi Oktatás Fejlesztési Programok:** Célunk az identitásfejlesztés, és annak az ifjúságon keresztüli átadása. Erre irányulnak megvalósuló tananyag fejlesztési, módszertani programjaink (pl. Örökségünk Alpokalja-Fertő táj), amelyek részben már nyertes pályázatok részei, részben a jövőben benyújtásra tervezett pályázatok.
6. **Nemzetközi Kapcsolatrendszer:**
 - Ausztria:** Burgenland Tourismus (Leonardo ösztöndíjprogram, határon átnyúló lovas túraútvonal hálózat kialakítása), Burgenland im Galopp (lovas túraútvonalak kialakítása, lovas túraprogramok szervezése)
 - Románia:** Pogány Havas Kistérségi Társulás (Leonardo ösztöndíjprogram, tanulmányút térségünkben)

Olaszország: Tourismusverband Eisacktal (Leonardo ösztöndíjprogram, turisztikai desztinációs menedzsment), Tourismusverein Brixen (Leonardo ösztöndíjprogram, turisztikai desztinációs menedzsment), Südtiroler Bauernbund (Leonardo ösztöndíjprogram, helyi termékhálózat kialakítása)

Spanyolország: Asociación de la Marca de Calidad Territorial Europea (helyi és európai védjegy-rendszer kialakítása), Poniente Granadino (helyi és európai védjegy-rendszer kialakítása)

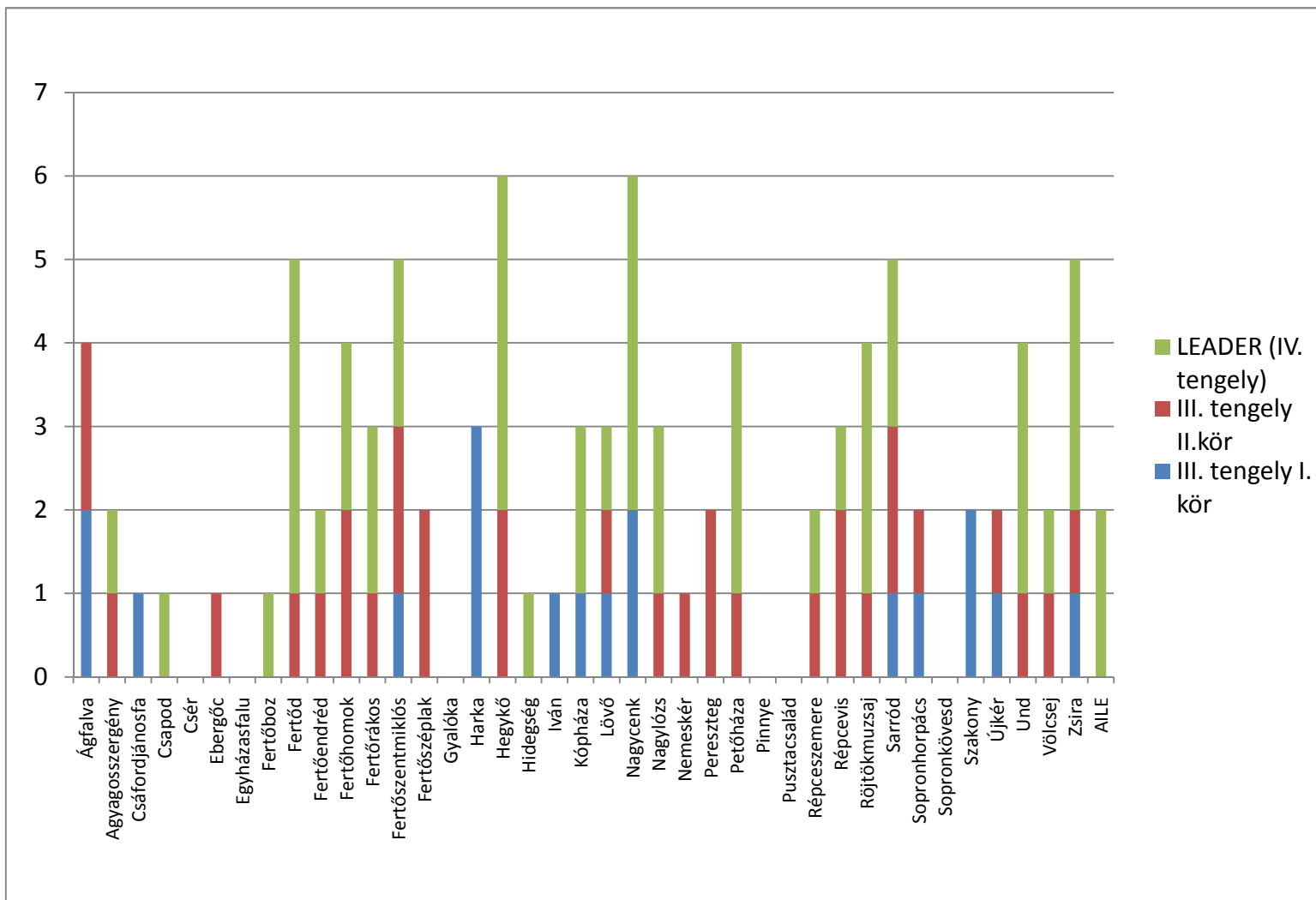
Írország: West Cork Technology Park (Leonardo ösztöndíjprogram)

Svédország: Hushållningssällskapet Väst (tanulmányút lovas túraútvonalak biztonságos kialakítása)

Közösségépítő tevékenységeink: Az elmúlt közel 2,5 évben több száz rendezvény, képzés és tréning került megszervezésre, megtartásra egyesületünk által, amelyek mindegyike valamilyen módon, céllal szólította meg a térség szereplőit. Hálózati programjaink (túraútvonal, tananyagfejlesztés, helyi termék) pedig egy-egy speciális célcsoport együttműködésének fejlesztésére fókuszál a térségen belül.

2.3. A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése

A megvalósításban elért eredmények értékelésekor számos szemszögből értékelhetünk. Térségünkben eddig 18 db III. tengelyes nyertes pályázó valósítja meg beruházásait, és 47 db Leader nyertes, 33 településről. A III. tengely II. körében 29 pályázat kerül a döntéshozó testület elé.

Átlagosan minden településen legalább 2 fejlesztés indul el, vannak települések, ahol párhuzamosan 5-6 fejlesztés is elindul. A vidékfejlesztési program egyik legnagyobb erőssége, hogy a térségben megjelenő igények nagy száma megvalósítható, és párhuzamosan több gazdaságfejlesztési, közösségfejlesztő cél is megvalósul. A 39 település aktivitását a programba vetett bizalom is mutatja, bár a végrehajtás elhúzódása, és a bürokratikus sokak számára okozott számos problémát. A végső eredményesség azonban nem vette el a kedvet, és az egyesületi hálózatszervezési és személyes közösségfejlesztési tevékenységek a hitet is fent tudták tartani a helyi szereplőkben.

Csak 6 településünk maradt teljesen inaktív, velük azonban külön felvesszük a kapcsolatot, és még szorosabb közös projektfejlesztő munkát indítunk el: Csér, Egyházaskövesd, Gyalóka, Pinnye, Pusztacsalád, Sopronkövesd.

Mindhárom időszakban pályáztak (és nyertek) az alábbi településekről: Fertőszentmiklós, Lövő, Sarród, Zsira. Őket a projektfejlesztő időszakban a többiek buzdítására kértük.

A 2008. évi stratégiában megfogalmazott célok tükrében az elért eredmények vizsgálata:

- 1. növekedjen a településközi együttműködésen alapuló kulturális események és tevékenységek száma, minősége, erősödjön a térségben élők közötti szolidaritás. Képzések továbbképzések által a hagyományok megismerése és ápolása, a közösségi együttműködés fejlesztése**

Kapcsolódó kiírások és eredményeik:

- 1.1. Közösségépítő, hagyományápoló és kulturális programok:** Ebben az alapon 11 pályázat került benyújtásra, melyből négy elutasításra került. Sajnos maga a jogcímrendelet olyan szinten korlátozott, hogy az eddigi pályázati tapasztalatok alapján, térségünk nem tervez rendezvény jogcím kiírást. Valamint az a tapasztalat, hogy térségünk rendezvényeinek finanszírozása biztosított, a falunapokat pedig eddig sem állt szándékunkban vidékfejlesztési program terhére támogatni, hiszen annak semmilyen hosszabb távú hatása nincs.
- 1.2. A korszerű tudás megszerzésének támogatása:** Két pályázat érkezett be ebbe az alapba. Maga a jogcím térségen belüli együttműködés volt, szintén nagyon nehézkes költségvetési kötöttségekkel. A két beérkezett pályázat azonban példaértékű: a fertőszentmiklói tűzoltó egyesület térségi tűzoltó összefogása, valamint a petőházi kultúrház két másik művelődési központtal való együttműködésében többéves felnőttképzési programot indított. Ezen alap célrendszerét infrastrukturális beruházással összefogott komplex fejlesztésben viszi tovább egyesületünk, a még nagyobb hatás és eredmény elérése érdekében.
- 1.3. Térségi Információs Rendszer kialakítása:** egy kétéves Közösség Kép Kommunikáció c. térségi külső és belső kommunikáció fejlesztését előirányzó pályázat valósult meg. A kiírás megjelentetésének nincs értelme, azonban a többévsége, térségi hatása, civil kezdeményezésre irányultsága adott ötletet ilyen típusú témakörben komplex intézkedés kialakítására.
- 1.4. Hiánypótló kulturális szolgáltatások infrastrukturális és eszközfejlesztése:** az egyik legnépszerűbb alap, 7 pályázat érkezett be, az intézkedés nem önálló, de újra kiírása tervezett.

1.5. Egészséges életmódra nevelést elősegítő rendezvények és együttműködésen alapuló sportrendezvények támogatása térségünkben: 3 pályázat érkezett az alapba. Ezen alap célrendszerét infrastrukturális beruházással összefogott komplex fejlesztésben viszi tovább egyesületünk, a még nagyobb hatás és eredmény elérése érdekében.

1.6. Térségi sportélet infrastrukturális fejlesztésének támogatása: a másik legnépszerűbb kiírás, 8 pályázat érkezett be. Ezen alap célrendszerét nem önállóan, hanem komplex fejlesztésben viszi tovább egyesületünk, a még nagyobb hatás és eredmény elérése érdekében.

2. a turisztikai versenyképesség, eredményesség és a térségi imázs javítása.

Kapcsolódó kiírások és eredményeik:

2.1. A térség turisztikai humán erőforrásának támogatása: egy pályázat érkezett az alapba, azonban ezen pályázat sem az egyesület által felvázolt célrendszer kiemelkedő projektje. Ezen kiírást nem fogja egyesület újra kiírni, viszont a cél egy másik, komplex kiírásban meg fog jelenni, ahol a cél a térségen belüli turisztikai együttműködések kialakulásának, működésüknek és közös tevékenységeiknek támogatása lesz a cél.

Ezen együttműködő szervezetek fognak a jövőben olyan szakmai munkát végezni, amellyel hosszú távon térségünk turisztikai humán erőforrását erősítik.

2.2. A térségi turisztikai termékek piacra jutási feltételeinek támogatása: ezen pályázati alapunkba 4 pályázat érkezett, sajnos azonban elmondható, hogy a kívánt cél: térségi turisztikai portál, borvidékfejlesztés, turisztikai táblarendszerek kialakítása a jogcímrendelet korlátozottságai miatt rendre elvéreztek, holott a pályázói célok kiválóan illeszkedtek térségünk célrendszeréhez. Mivel a jogcímrendeletek nem fognak nagymértékben változni, így sajnos ilyen típusú célterület kiírását nem tervezzük, mert a kiírás célját nem lehet a kiírások által elszámolható tevékenységekkel megvalósítani.

2.3. A turisztikai tevékenységek ösztönzése (III. tengely): A legnépszerűbb pályázati alap, több pályázat is érkezett az 1. és 2. körös kiírásra is, és nagy a térségi érdeklődés a 3. pályázati kör iránt is. Sajnos a turisztikai rendelet számos olyan hibát hordoz magában, amely néhány pályázat esetében elutasításhoz vezetett, bízunk abban, hogy a következő időszakokban megjelenő turisztikai kiírások már kezelik ezen problémákat. Egyesületünk turisztikai kisléptékű infrastrukturális fejlesztéseket támogató intézkedést irányzott elő a Leader alapba, annak érdekében, hogy a III. tengelyes kiírásban nem támogatható, ám a térség fejlődésének szempontjából kívánatos fejlesztések forráshoz jussanak és megvalósulhassanak. Szintén megfontolandó, hogy a következő kiírásban a támogatási maximum összeg (jelenleg 8 millió Ft volt) megemelendő, a nagyobb beruházók, vagy nagyobb volumenű, több településen is átívelő fejlesztések megvalósíthatósága végett.

3. a vállalkozások innovatív kezdeményezéseikkel emeljék a termékük és szolgáltatásaik színvonalát, helyi termékek beszerzésével, helyi szolgáltatások igénybevételével fejlődjön a térség gazdasága, környezettudatos, hálózatelvív módon.

Kapcsolódó kiírások és eredményeik:

3.1. Helyi termékek előállításának, továbbfejlesztésének, értékesítésének és promóciójának ösztönzése: erre a kiírásra 3 jó minőségű pályázat érkezett be, részben a feldolgozás, részben az értékesítés témaköréből. A 2010. évi és folyamatos jogszabályi változások pozitívan érintik a helyi termelőket, a könnyítések révén mind a feldolgozás, mind az értékesítésnek formái előtt új dimenziók nyílhatnak meg. Ezért ezen pályázati kiírást a következő időszakban is megnyitni tervezi egyesület.

3.2. Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése: A gazdasági válság sajnos nem tett jót a térség mikrovállalkozásainak, a bizonytalanság nem kedvező talaj a fejlesztésekhez. A 2011-es, 2012-es év az előrejelzések, és visszacsatolások révén stabilizációt prognosztizál.

4. térségünkben kialakuljon egy harmonikus arculat, egyediség megőrzése mellett, fejlődjenek, ismertté váljanak a helyi termékek, támogatásra leljenek a komplex programok előkészítései.

Kapcsolódó kiírások és eredményeik:

4.1. Legalább mikrotérségi hatással bíró, közösségi összefogásra épülő fejlesztések előkészítésének támogatása: A kiírásra két városunk pályázott, Fertőd és Fertőszentmiklós, egy megújuló energetikai és egy turisztikai fejlesztés előkészítő tanulmányának elkészítésével. Térségünkben ilyen volumenű tervezési pályázatok a jövőben is várhatóak.

4.2. Falumegújítás és fejlesztés (III. tengely): A 39 település közül 16 település nem nyújtott be az első és második körben pályázatot, de mindannyian tervekkel és széles elképzelésekkel készülnek a 2011. évi kiírásra. A kiírás sajnos nagyon korlátozott fejlesztési lehetőségeket biztosított, bízunk abban, hogy a következő kiírásokban a bővítés, belső felújítás is az elszámolható költségek körét képezi.

4.3. A vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése (III. tengely): Ezen alapunk volt a legsikeresebb, mert az egyházak felkészülten, már az első körben benyújtották templomfejlesztésre irányuló pályázataikat. 1 tájház pályázat is érkezett, Iván településről. Sajnos a világörökségi települések a rendelet kizárása által kiszorultak a pályázási lehetőségéből, amely hátrányosan érintette a fertő-parti védett örökségek megőrzésére és bemutatására irányuló törekvéseket. Az örökségek esetében sajnos előfordul, hogy mára összeomlanak egy beavatkozás révén, vagy az alapok hiánya miatt veszélyes azok felújítása, inkább igény a helyreállítás, újjáépítés az eredeti tervek alapján, amely azonban a kiírás szerint szintén nem volt lehetséges.

5. a megújuló energiaforrások használata erősödjön

Kapcsolódó kiírások és eredményeik:

5.1. Szemléletformáló, megújuló energiaellátást biztosító fejlesztések, beruházások támogatása: több pályázatunk érkezett erre az alapra, és nagy az érdeklődés a következő kiírás kapcsán is. A kiírás erőssége, hogy szemléletformálásra is kötelezettek a beruházók, legalább két oktatási intézménnyel kellett a fenntartási időszak végéig együttműködési megállapodást kötniük, és beruházásaikat az ifjúság számára is bemutatni.

6. a családok stabilitásának megerősítésével hozzájárulunk az egész társadalom boldogulásához, javítsuk a fogyatékkal élők feltételeit, javítsuk a nők szociális helyzetét, elősegítsük aktív időskor megélésének lehetőségét,

Kapcsolódó kiírások és eredményeik:

6.1. **A hátrányos helyzet megelőzését, leküzdését és megszüntetését szolgáló, térségi szintű, tematizált programok támogatása, szociális hálózatok fejlesztése:** sajnos ezen kiírásunk egyáltalán nem érte el célját, bár két pályázat beérkezett. Így ezen kiírást külön célterületként nem tervezzük újra kiírni.

6.2. **Szociális szolgáltatások minőségi fejlesztése, elérhetőségük javítása:** a benyújtott pályázatok kapcsán arra lettünk figyelmesek, hogy a kistélepléseken a kulturális, szociális és sportszolgáltatásokat biztosító helyszínek nem különülnek el egymástól, gyakran többfunkciós épületek, szervezetek által biztosítottak, így a jövőben ezen kiírás külön megjelentetésének nincs létjogosultsága.

7. a térségben élő nemzetiségek identitásának megtartása, a roma kisebbségek életkörülményeinek javítása, a nemzetiségi anyanyelv oktatásának fejlesztése.

Kapcsolódó kiírások és eredményeik:

7.1. **Nemzetiségi kultúra és a kisebbségi oktatás-képzés tárgyi feltételeinek fejlesztése:** nemzetiségi horvát településeink egyesületei és önkormányzatai körében nagyon népszerű intézkedés volt, amelyet a következő időszakban is támogatunk, csak integráltan a nem nemzetiségi kiírásokkal, egyszerűsítési, a végrehajtási idő csökkentésére irányuló törekvéseinken belül.

8. A térségek közti és a nemzetközi kapcsolatok fejlesztése

Kapcsolódó kiírások és eredményeik:

Térségek közötti és határmenti vagy transznacionális kapcsolatok támogatása: Térségünk számára, mivel határtérség és nemzetiségekkel (németység, horvátság) tarkított térség vagyunk, van igény a nemzetközi kapcsolatok ápolására, partnerségek által közös projektek megvalósítására. Ezen kiírás azonban a központi útmutatás szerint nem írható ki.

2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

A fenti részletes elemzések alapján látható, hogy a stratégia felülvizsgálatának számos indokoltsága is volt:

1. megvalósíthatóság (pályázhatóság) szempontja szerint
2. beérkezett pályázói igény szerint
3. racionalitási szempontok (több intézkedés összevonása) figyelembe vétele
4. új kiírási formák használata (komplex kiírás alkalmazása) végett
5. bizonyos jogcímek (nemzetközi, térségen belüli) törlése által
6. célok erősebb súlyozása, az elaprózottság megszüntetése és a hatékonyság, eredményesség javítása érdekében

2.5. SWOT elemzés

A 2008. évi stratégiánkban a térségünkre egy, közös SWOT elemzést készítettek a térség szereplői a mintatársaság program keretein belül megrendezésre került tréningek alkalmával.

2010. decemberében Hegykőn egy kétnapos tréning alkalmával azonban egy cizelláltabb, a térségen belüli mikrotársasági specialitásokat kidomborító analízisek készültek el.

ALPOKALJA térség - RÉPCE-KÖZ

Erősségek	Lehetőségek
<ul style="list-style-type: none"> • golfpálya • kerékpárút • épített örökség (Széchenyi kastély, XI. sz-i templom) • csend, kicsi • vállalkozások • nemzetiségek • természeti örökség • horgászturizmus • sopronkövesdi, lövői ipar • minőségi iskola • erdők • művelődési központ • közeli fürdők (Bük) • minőségi szálláshelyek • Simonyi Károly (úrhajós) • kézműves vállalkozás • pulyka • vadászat • Tózikés erdő • Répce • Hulladéklerakó (Csér) • 18. sz-i falukép • kertészetek 	<ul style="list-style-type: none"> • 84-es út • térségi kerékpárút hálózat • határon túli hálózatokra való rákapcsolódás • megújuló energiák felhasználása / aktív • nemzetiségi kultúra és kapcsolatrendszer • mikro-vállalkozások indulása / ösztönzés • kihasználatlan ingatlanok hasznosítása • térségi együttműködés és működtetés (feladatok, funkciók szétosztása – pl. iskola, jegyzőség, stb.) • mg-i hagyományok értékesítése (pl. disznóvágás)
<p>Gyengeségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • vezető értelmiség hiánya / passzivitása • hiányos infrastruktúra • előregedő lakosság • közéleti közöny • jövőkép hiánya • saját bevételi források hiánya • gyenge menedzsment • utak rossz állapota • összefogás hiánya • térségi menedzsment hiánya • térségen belüli kommunikáció és információ áramlás • településfejlesztési programok hiánya 	<p>Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 84-es nagy forgalma • tudatos vidékorszávtási politika • érdekképviselő hiánya • bürokrácia • kényelem • jogszabályi környezet • morális válság • az életben tartás tudásának elvesztése • helyi termékek értékének hiánya • vidéki események hiánya • települési / vidéki termékek mellől hiányzik a szolgáltatás és a marketing

FERTŐ – PART térsége

<p>Erősségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • földrajzi elhelyezkedés – megközelíthetőség (nem vagyunk periférián) • rendezett településkép • világörökség • N.P –természeti környezet • erős idegenforgalom • történelmi borvidék • tájházak • kulturális sokszínűség • szoros együttműködés a települések között • jó szolgáltatói szektor • identitástudat • termálvíz • hagyományőrzés – ragaszkodás • jó termőhelyi adottságok • kiemelkedő történelmi személyiségek 	<p>Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • tömegközlekedés fejlesztése • aktív civil tagok növelése (ifjúsági civil szervezetek létrehozása) • Fertő tó turisztikai fejlesztése • Feldolgozó szektor erősítése / vállalkozások fejlesztése • kerékpárutak fejlesztése és felújítása • marketing, ismertség növelése • nyelvi képzés • bölcsődék létrehozása • határ menti közös fejlesztések további erősítése • Légvezetékek kiváltása a világörökség vizuális integritásának erősítése érdekében • Idős társadalmi réteg ösztönzése, bekapcsolása a helyi életbe • Határ menti bormarketing erősítése • kastély-marketing • Szolgáltatások: <ul style="list-style-type: none"> • busz • egészségügyi szolgál. • önművelődési lehetőségek, szakkörök • ifjúsági, aggkorúak klubja • közösségfejlesztő szolgáltatások • térségi komplex sportszolgáltatások (uszoda) • igényekhez alkalmazkodó szakképzés és felnőttképzés
<p>Gyengeségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiegyenlítetlen infrastrukturális ellátottság • gyenge tőkeellátottság • illegális hulladéklerakók • egészségügyi ellátás hiánya (kivéve fogorvos) • innovatív kezdeményezések hiánya • rugalmatlanság • ifjúsági közösségek hiánya, megszűnése 	<p>Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> • környezeti terhelés növekedése • tó állagának romlása • Ausztria elszívó hatása (munkások – gyermekek oktatása) • fiatalok elvándorlása, elöregedés • romló közbiztonság • betelepülők nagyarányú növekedése • alvó településrészek nem épülnek be a közösségbe • határ átjárhatóságának biztosítása (elzárkóznak az osztrák falvak) • drogkereskedelem • kultúra-csoportoknál nincs utánpótlás

IKVA MENTE térsége

<p>Erősségek</p>	<p>Lehetőségek</p>
-------------------------	---------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Földrajzi helyzetünk: Ausztria közelsége, Sopron, Fertő tó, Nemzeti park, Világörökségi kulturtáj • Épített környezet: műemlékek (kastélyok, szobrok); településeink rendesek, rendezettek • sokszínű kultúra: német, horvát, magyar • közösségek, civil szervezetek • mg-i termelés • helyi termékek színes választéka (méz, szürkemarha, zöldségek, bogyós gyümölcsök) • tiszta levegő • kedvező ökológiai tényezők • lakosság optimizmusa, tenni akarása, szorgalma 	<ul style="list-style-type: none"> • Falusi turizmus: vendégfogadó helyek kialakítása • Egymás népszerűsítése: kiadványok kialakítása, túratérkép, nevezetességek térképe, helyi ételek térképe • helyi piacon helyi termékek (kiskertek termékei) • Települések és térségek közötti kerékpárutak megépítése • megújuló energiaforrások, intézmények fűtésének korszerűsítése • élelmiszer feldolgozása a kész termékig / gyümölcs és zöldségfeldolgozó Sarródon, húsfeldolgozó Kópházán + bor: „Heiliger” létrehozása • mikrotérségi rendezvényterv készítése, települések közti programok – útvonalak, települések közti feladatmegosztás • nemzetközi kapcsolatok erősítése / testvérkapcsolatok • egyedi képzések (pl. világörökségi ism.) • Nagylózs: mezőgazdasági szakiskola, telek már van hozzá! • kastélyturizmus: Nagycenk, Nagylózs • Falugondnoki szolgálat fejlesztése • házi jelzőrendszer erősítése • fesztiválok falva Ágfalva • műemlékek, nevezetességek állagmegóvása • zarándokturizmus fejlesztése (emlékhelyek felfedése) • faluszépítés • Nagycenk , Széchenyi
<p>Gyengeségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Előregedett lakosság, alacsony a születési ráta • autópálya hiánya – közlekedési nehézségek • településeket összekötő utak rossz állapota • ipar hiánya • a mg-i termelés kapcsán jelentkező földutak rossz állapota • belvizeket szabályozó tisztítatlan árokrendszer • településeink vízelvezető rendszerének rossz állapota • utak, járdák, utcák állapota 	<p>Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> • nevezetességek állagromlása • nemzetiségi kisebbségek gyengülése • közbiztonság hiánya • nagyarányú elszegényedés • magas munkanélküliség • illegális szeméttlerakók

3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

- Megtartó vidék fejlődő életminőséggel -

Stratégiánk jövőképe nem változott, térségünk egy megtartó képességét folyamatosan erősítő, fejlődésre képes és hajlandó, lakosságának jó életminőséget biztosítani szándékozó térség.

A három mikrotérségünk - kétnapos hegykői tréning alkalmával 2010. decemberében-, a Répce köz (Alpokalja), az Ikva mente és a Fertő-táj is külön-külön jövőképeket, és/vagy küldetést fogalmazott meg magának, amely a térség sokszínűségét, az egyes mikrotérségek saját adottságaikkal való azonosulását, és önálló célrendszerek megfogalmazására való képesség fejlődését mutatja.

Jövőképek:

- **Répce köz (Alpokalja):** „Répceköz az önellátó közösségek együttműködő hálózata”
- **Fertő-táj:** „Virágzó turizmus”

Küldetés/Misszió:

- **Répceköz:** „Répceközi összefogás megteremtése az önellátó falvakért.”
- **Fertő-táj:** „Tegyük együtt a Fertő tájért, nálunk érték az ember, érték a gondolat, érték a vidék.”
- **Ikva mente:** „Szülőföldeden, hol a kék ég az Ikvában rád visszanez, élni emberként, békében, együtt, s tenni egymásért.” – „Fogj kapát, lap-topot, s egy barátot, ültess, gondozz az Ikva mentén sok virágot, s teremts itt egy új világot.” – „Hogy a holnap olyan legyen, amilyenre tegnap vágytál, ma kell tenned érte.”

3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

A HVS célrendszerét a térségi szükségletek SWOT analízisének erősségei, lehetőségei, valamint széleskörű felmérések (ötletgyűjtés, személyes találkozók) alapján készítettük. Az alábbi táblázatban az analízisben felmerült igények, erősségek, adottságok, fejlesztési lehetőségek csoportosítása látható:

Térségi turizmus fejlesztése	<ul style="list-style-type: none">• térségi kerékpárút hálózat, golfpálya, horgászturizmus• épített örökség• természeti örökség (Világörökség, Nemzeti Park)• nemzetiségi kultúra és kapcsolatrendszer• 84-es, 85-ös út• fürdők, termálvíz• minőségi szálláshelyek fejlesztése, kialakítása• vadászat• Répce, Fertő-tó
-------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • történelmi borvidék • tájházak • kiemelkedő történelmi egyéniségek (pl. Széchenyi, Eszterházy) • határ menti közös fejlesztések erősítése • vendéglátóhelyek további kialakítása • szolgáltató szektor erősítése • egymás népszerűsítése, kiadványok, térképek • mikrotérségi rendezvényterv készítése • zárandokturizmus fejlesztése • települések közti programok – útvonalak kialakítása • védett emlékeink állagmegóvása • mezőgazdasági hagyományok értékesítése
Élhető Falvak Hálózatának kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> • térségi együttműködés erősítése (iskolák, jegyzőségek..stb) • térségen belüli kommunikáció és információáramlás javítása • mikrotérségi összefogás erősítése • mikrotérségi menedzsmentek erősítése • művelődési központok fejlesztése • kihasználatlan ingatlanok hasznosítása • minőségi iskolák • térségi együttműködés és működtetés – feladatok, funkciók szétosztása • települési szolgáltatások és marketing erősítése: önművelődés, szakkörök, klubok, közösségfejlesztés, komplex sportszolgáltatások • igényekhez alkalmazkodó szakképzés és felnőttképzés • saját bevételi források teremtése • rendezett településkép • aktív civilek sámainak növelése • identitástudat erősítése • idős társadalom bekapcsolása a helyi életbe
Energetikailag autonóm (megújuló) térséggé válás támogatása	<ul style="list-style-type: none"> • erdők • rendelkezésre álló megújuló energiák hasznosítása (szél, termálhő, talajhő, biomassza, víz, nap, biogáz) • önkormányzati kiadások csökkentése – intézmények fűtésének korszerűsítése • közös tervezés • környezeti terhelés csökkentése • lakosság optimizmusa, tenniakarása • mezőgazdasági termelés, állattenyésztés • Ausztria közelsége – tapasztalatok, tudás, technológia magas színvonalának közelsége
Térségi helyi termék hálózat kialakítása és működtetése	<ul style="list-style-type: none"> • kézműves vállalkozások • kertészetek • mikro vállalkozások indulása, ösztönzése • települési, vidéki termékekhez szolgáltatások és marketing kapcsolása • helyi termékek értékének javítása • történelmi borvidék • hagyományörzés-ragaszkodás kiaknázása

- jó termőhelyi adottságok
- feldolgozó szektor erősítés, vállalkozások fejlesztése
- bormarketing erősítése
- helyi piacok, helyi termékekkel megjelenítése ismét (kiskertek termékei)
- helyi termékek színes választéka (méz, szürkemarha, zöldségek, bogyós gyümölcsök)
- élelmiszer feldolgozás a kész termékig (gyümölcs, zöldség, hús feldolgozók, bor „Heiliger”-ek)

1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

A Stratégiánk fő célkitűzései tisztultak, kevesebb, de markánsabb célok fogalmazódtak meg, amelyek mögé erősebb, láthatóbb eredmények elérését szolgáló intézkedések sorakoznak fel.

Ez a térség stratégiai szemléletmódjának minőségi javulását mutatja, jelzi, hogy a szereplők hosszabb távon való gondolkodásmódja már stratégia – célkitűzések - intézkedések szintjén is megjelenik.

A négy célkitűzésből három markánsan gazdaságfejlesztéssel, helyi munkaerőpiac támogatásával, munkahelyek megtartásával, az autonómiatörekvésekkel a fix költségek csökkentése által a nyereségek növelésére, vagy veszteségek csökkentésére, azaz a működő tőke erősítésére irányul.

Hosszú távú (átfogó) célok (célkitűzések):

1. Térségi turizmus fejlesztése

Indoklás:

Térségünk erős turisztikai potenciállal bír, számos adottsága, lehetősége az ország vezető turisztikai desztinációi közé emeli, azonban messze elmaradunk Európa vezető desztinációtól. Célunk az európai színvonal, minőség elérése egyrészt a szolgáltatásaink területén, amely a turisztika minden területét a szálláshelyektől a túraútvonalakig mindenre kiterjed, másrészt turisztikai összefogás és marketing területén.

A Célkitűzéshez tervezett intézkedések:

- Turisztikai együttműködések kialakulásának és elképzeléseinek támogatása (komplex)
- A Kerékpáros Mintatérség és a Naturama Túraútvonalak Programokhoz kapcsolódó kisléptékű beruházások, fejlesztési elképzelések támogatása

2. Élhető Falvak Hálózatának kialakítása

Indoklás:

A cél azon térségi igényt fejezi ki, hogy elmondható legyen, „jó itt élni”. Jó vidéken élni, hiszen mind a szociális, mind a kulturális, mind a sport, mind a kommunikációs szolgáltatások olyan szinten válnak elérhetővé és minőségivé településeinken, hogy a vidék a városokkal szemben versenyképessé, a fiatalok számára vonzóvá válik.

A Célkitűzéshez tervezett intézkedések:

- Kulturális-, sport-, szociális-, és kommunikációs szolgáltatások elérhetőség- és minőségjavításának támogatása (komplex)

- Térségi fejlesztések előkészítését szolgáló tervek, tanulmányok készítésének támogatása
- Térségi képzés- és szemléletformálás támogatása

3. Energetikailag autonóm (megújuló) térséggé válás támogatása

A Célkitűzéshez tervezett intézkedések:

- Szemléletformáló, megújuló energiaellátást biztosító infrastrukturális fejlesztések támogatása

4. Térségi helyi termék hálózat kialakítása és működtetése

A Célkitűzéshez tervezett intézkedés:

- Helyi termékek előállításának, fejlesztésének, az értékesítési lehetőségek megteremtésének támogatása

1.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései

1.5. Forrásallokáció

2. Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések

4.1. Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés

4.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása

5.Mellékletek

8.1. A HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek

8.2. Pénzügyi táblázatok, forrásallokáció

8.3. A nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok

8.4. Térképek

8.5. Táblázatok

8.6. A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája

8.7. Fenntarthatósági alapelvek